

[Hartel.]

Loven af 1925, der, saa vidt jeg erindrer, opstod ved Samarbejde mellem de Konservative og Socialdemokratiet og de Radikale her paa Rigsdagen, var vel nok tænkt som en Slags Afviklingslov, i det mindste blev det en Afviklingslov for Provinsens Vedkommende; men det viste sig, da Loven udløb i 1931, at der var Brug for en Forlængelse af Lovgivningen, idet Afviklingen ikke havde kunnet foregaa efter den Lovgivning, som var givet i 1925. Det maa erkendes, at der finder stadig en Bevægelse fra Land til By Sted, en Tilflytning ind til Byen, og denne blev særlig mærkbar, da de saakaldte Stavnbaandsbestemmelser, som fandtes i Loven af 1925, rettet mod en for stærk Indflytning fra Provinsen til København, bortfaldt. Og jeg vil yderligere føje til, at den Politik, som den højtærede Regering fører paa det pengepolitiske Omraade, og som jeg har omtalt under Valutalovens Behandling, og som gaar ud paa en Forhøjelse af Diskontoen og en af Nationalbanken gennem Obligationssalg indledet Deflationspolitik, vil have en Indflydelse paa Byggeriet i nedadgaende Retning.

Det er derfor heller ikke tilfældigt, at man i Grundejerkredse opgør, at Tallet af de Lejligheder, der pr. 1. November var under Opførelse, var 5 300, medens det samme Tal pr. 1. November 1933 var 7 400, og yderligere føjes der til, at der kun var en Ledighed pr. Oktober Flyttedag paa ca. 1 000 Lejligheder, hvilket ikke udgør mere end mellem 2 og 3 pCt. Det er ikke nogen særlig stor Margen at løbe paa i dette Forhold. Det kan derfor ikke benægtes, at vi stillet over for en Reduktion af Byggeriet ogsaa staaar over for betydelige Vanskeligheder for Lejerne i Forholdet til Ejerne.

Vi beklager, at Regeringen økonomisk set har ført en Politik, som har været medvirkende til dette, men naar Valget har givet Tilslutning til en saadan Politik, og da Valutalovgivningen er vedtaget, saa maa man tage Konsekvenserne, og Følgen vil da i dette Tilfælde blive, at Lejerne stadig bliver den svage Part i Forholdet, og at man derfor maa tage et vist Hensyn til denne svage Part. Ud fra disse almindelige Betragtninger anser vi det for nødvendigt at opretholde i det mindste et vist Omfang af Boliglovgivning i en overskuelig Tid fremefter.

Den Indstilling, der er afgivet af Fler-tallet i det Udvalg, der har været omtalt fra denne Talerstol, og hvis Indstilling dels

har været kritiseret og dels rost, betyder i og for sig intet, for saa vidt angaar Hovedsagen, nemlig om der skal være en Boliglovgivning eller ikke; idet Fler-tallet paa Forhaand var givet. Vi fra vor Side beklager, at de Parter, som har forhandlet inden for dette Udvalg, ikke har kunnet komme hinanden væsentlig nærmere; end det fremgaar ved en Gennemlæsning af Udvalgsbetænkningen og specielt af de Udtalelser, som de tre Repræsentanter for Grundejerinteresserne har fremsat, og jeg vil meget haabe, at man ved det Udvalgsarbejde, som skal følge efter denne Behandling, vil naa til at nærme disse Interesser mere til hinanden, idet jeg mener, at ogsaa Grundejerne har Krav paa et vist Hensyn i Forbindelse med hele denne Lovgivning.

I Forslag til Lov om Beskyttelse af Erhvervsvirksomheder i lejet Ejendom, § 8, staaar der en Bestemmelse om, at ogsaa Lejeren fremtidig skal bidrage ved Ombygninger og specielt Forbedringer af Ejendommen. Denne Bestemmelse tyder afgjort paa en Stræben hen imod en upartisk Tilrettelæggelse af Forholdet, og vi hilser denne Bestemmelse med Glæde. Det er ogsaa rimeligt, at der finder en saadan Udligning Sted, specielt naar man gennem en Lovgivning som denne tilsigter at gøre Forholdet mellem Ejer og Lejer mere permanent, end det nogen Side tidligere har været.

Jeg kan tiltræde de Udtalelser, der har været fremsat om, at Lovforslaget synes at være unødigt langstrakt; det samme maa kunne siges kortere og mere koncist, og jeg ser ikke rettere, end at netop denne Mangfoldighed af Bestemmelser meget let vil give Anledning til Trætte. Jeg hæftede mig ved en mærkelig Formulering i Forslag til Lov om Leje, § 3; med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg læse Paragraffen op. Der staaar: „Lovens Bestemmelser kommer, for saa vidt de ikke udtrykkeligt er erklæret for ufravigelige, kun til Anvendelse, hvis ikke andet udtrykkeligt er aftalt eller maa anses for indeholdt i Aftalen.“ Jeg finder det mærkeligt, at Ting, der er afgjort gennem privat Aftale, skal have en Fortrinnsstilling forud for Bestemmelserne i Loven; hvis dette ikke er Tilfældet, maa jeg have opfattet det forkert, men saa finder jeg, det er dunkelt udtrykt, og saa maa jeg sige som Tegnér: Det dunkelt sagte er det dunkelt tænkte, og jeg venter da paa Klaring af, hvad det er Hensigten at sige med § 3.

I Forslag til Lov om Beskyttelse af